

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ เกิด ภาวะการณ์เชื่อมโยงกันของโลก รวมถึงเคลื่อนย้าย แลกเปลี่ยนข้ามพรมแดนทางภูมิศาสตร์อย่าง เสรีและรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และแนวคิดและค่านิยม อย่าง กว้างขวางรวมทั้งกระแสการปฏิรูปเรื่อง โลกาภิวัตน์และการจัดการระบบเศรษฐกิจ โลก ซึ่งจะ ทำให้องค์กรระหว่างประเทศมีบทบาทในด้านการเมืองและความมั่นคงของโลกมากขึ้น และมี การปฏิรูปให้โปร่งใส และเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ซึ่งจากภาวะการณ์ดังกล่าวผลักดันให้ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องปรับเปลี่ยนท่าที กระบวนการ และกลไกการบริหารจัดการประเทศ ให้สอดคล้องกับกระแสประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วม ของประชาชน การพิทักษ์สิทธิมนุษยชน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากขึ้น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. 2550 : 35)

สำหรับประเทศไทยการพัฒนาประเทศ แม้ว่าจะได้วางรากฐานการบริหารประเทศ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาตั้งแต่ พ.ศ. 2475 แต่ในระยะเริ่มต้นการตัดสินใจระดับชาติอยู่ในมือของข้าราชการระดับสูง ประชาชนไม่มี ส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองอย่างแท้จริง เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของประชาชนยังต่ำ สื่อมวลชนยังไม่มีพลังและไม่มีกลไกการมีส่วนร่วมหรือการตรวจสอบจากประชาชน ทำให้ การใช้อำนาจรัฐเป็นไปในทางที่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน มีการทุจริตประพฤติดมิชอบ มองข้ามหลักคุณธรรมในการปกครอง ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทของรัฐเน้นเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้น มีการพัฒนาระบบราชการให้เข้มแข็งเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ระบบราชการขยายตัวและซับซ้อนขึ้น ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับ ประชาชนยังห่างไกลกัน แนวคิดธรรมาภิบาลยังมิได้นำมาใช้ในการบริหารประเทศ อันเป็น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจใน ปี พ.ศ. 2540 (รัชนี เล้ามสิน. 2548 : 1 - 2)

จากวิกฤติทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องนำแนวคิด ธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูประบบราชการ กล่าวคือ การปฏิรูป

การเมืองได้วางแนวคิดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อันเป็นการวางรากฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ ให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างทันสถานการณ์ โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ซึ่งประกอบด้วยหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (สถาบันพระปกเกล้า, 2548 : 1) อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการเมืองดังกล่าวยังไม่ทันครบทศวรรษก็มีการรัฐประหารล้มล้างรัฐธรรมนูญอีกครั้งเมื่อคืนวันที่ 19 กันยายน 2549 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเหตุผลการรัฐประหารแล้ว พบว่าสภาพสังคมไทยอ่อนแอมีข้อบกพร่องหลายเรื่อง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐ และภาคธุรกิจ ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐและระบบการเมือง อันเป็นเครื่องตอกย้ำให้เห็นถึงวิกฤติการของประเทศเกิดจากการบริหารที่ขาดหลักธรรมาภิบาล แต่ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันนี้ ก็ยังได้บัญญัติรับรองแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้หลายมาตรา เช่น กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินดังนี้ คือ พัฒนางานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงานราชการและงานรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในส่วนของ การปฏิรูประบบราชการได้กำหนดไว้ในระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 โดยวางกรอบแนวทางการบริหารราชการไว้ว่า “การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน” และได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้ทุกส่วนราชการนำไป

ปฏิบัติ โดยประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา (สถาบันพระปกเกล้า. 2548 : 1)

องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ (โกวิทย์ พวงงาม. 2550 : 17) อยู่ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจุบันมี 5 รูปแบบ คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยในการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน นอกจากนี้จะต้องมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบ กฎเกณฑ์ ระเบียบของทางราชการแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นยังได้วางนโยบาย และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติราชการด้วยหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการในอันที่จะสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ดังกล่าว

เทศบาล (Municipality) เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง และถือว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีแนวคิดและโครงสร้างมีลักษณะเป็นอุดมคติตามหลักการกระจายอำนาจมากที่สุด มีการจัดตั้งขึ้นเป็นแห่ง ๆ ไป ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้เทศบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) เทศบาลตำบล 2) เทศบาลเมือง 3) เทศบาลนคร องค์กรเทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง (โกวิทย์ พวงงาม. 2550 : 119 - 121)

เทศบาลเมืองมหาสารคาม จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งเทศบาลพุทธศักราช 2479 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจและหน้าที่ในการตัดสินใจในการบริหารงานเทศบาล และอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 30 ชุมชน มีคณะกรรมการชุมชน เป็นผู้ประสานงานในการพัฒนาชุมชน ระหว่างชุมชนกับเทศบาล ด้านการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้วางนโยบายในการพัฒนา ภายใต้วิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่ คู่การศึกษา

พัฒนาสังคม” และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลสามปี (2552 – 2554) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความสะอาด 3) ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข และ 5) ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร (เทศบาลเมืองมหาสารคาม, 2551 : 1 - 3)

การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เป็นธรรม โปร่งใส และประหยัด เทศบาลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการดำเนินงาน กล่าวคือ ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายของคณะผู้บริหารท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล และคณะกรรมการจัดซื้อและจัดจ้างของเทศบาล ตลอดจนการนำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมารวบรวมและกำหนดเป็นโครงการในแผนพัฒนาเทศบาล ด้านความโปร่งใส มีการจัดทำแผนภูมิ/ขั้นตอน/กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จแต่ละขั้นตอน และกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ประกาศให้ประชาชนทราบ รวมทั้ง มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถเข้าดูได้อย่างสะดวก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ได้โดยอิสระอย่างไรก็ตาม แม้เทศบาลจะได้มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลไว้ครอบคลุมทุกด้านแล้วยังพบว่า การดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่สมบูรณ์และทั่วถึง กล่าวคือ มีการร้องเรียนร้องทุกข์ให้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านอื่น ๆ มาเป็นลำดับ เป็นต้นว่า ความต้องการเกี่ยวกับการก่อสร้างและปรับปรุง ถนน ตรอกซอย และระบบระบายน้ำ ซึ่งสาเหตุเกิดจากการที่ในชุมชนนั้น ๆ ยังไม่มีระบบระบายน้ำ หรือมีระบบระบายน้ำแล้วแต่ไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน เพราะเมื่อฝนตกหนักจะมีน้ำท่วมขังอย่างรวดเร็วแต่ระบายออกช้า รวมถึงความต้องการเกี่ยวกับการขยายเขตไฟฟ้า ประปา นอกจากนี้ ตามรายงานผลการติดตามและการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลยังมีอุปสรรค เช่น พื้นที่ดำเนินการตามโครงการไม่ชัดเจนอันเนื่องมาจาก

ไม่มีการจัดระบบข้อมูล และไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน (เทศบาลเมืองมหาสารคาม, 2551 : 45 - 46)

จากสภาพการณดังกล่าว เป็นสิ่งบ่งชี้ว่า การจัดการดำเนินงานของเทศบาลยังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม และใช้เป็นข้อสนเทศในการนำไปพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองตรงกับความต้องการของประชาชน รวมทั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างและสนับสนุนการกระจายอำนาจ สร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาสังคมและประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มี อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการชุมชนที่มี อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดองค์ประกอบธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2546 : 1 - 15) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

- 1.1 หลักนิติธรรม
- 1.2 หลักคุณธรรม
- 1.3 หลักความโปร่งใส
- 1.4 หลักการมีส่วนร่วม
- 1.5 หลักความรับผิดชอบ
- 1.6 หลักความคุ้มค่า

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จาก 30 ชุมชน จำนวน 330 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม หลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ประกอบด้วย

- 4.2.1 หลักนิติธรรม
- 4.2.2 หลักคุณธรรม
- 4.2.3 หลักความโปร่งใส
- 4.2.4 หลักการมีส่วนร่วม
- 4.2.5 หลักความรับผิดชอบ
- 4.2.6 หลักความคุ้มค่า

5. ระยะเวลาในการวิจัย ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างเดือนกันยายน 2551 ถึงเดือน ธันวาคม 2551

6. สถานที่ในการวิจัย เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เทศบาล หมายถึง องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. 2479 ได้แก่ เทศบาลเมืองมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. คณะกรรมการชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในชุมชน ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการประสานงาน เสนอความคิดเห็น ปัญหา ตลอดจนบริหารงานภายในชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งชุมชน ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

4. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม หมายถึง การปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

4.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การตราเทศบัญญัติ และการบังคับใช้ กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และเทศบัญญัติ ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค และเป็นธรรม ได้แก่ การตราเทศบัญญัติคำนึงถึงความยุติธรรม เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติ การบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ มีความเป็นธรรม การเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติทางระบบเสียง ไร้สายอย่างสม่ำเสมอ

4.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงามของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และการรณรงค์ ส่งเสริมคุณธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างเสมอภาค มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ และเทศบาลมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชน

4.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง กลไกการทำงานที่เปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถเข้าดูได้อย่างสะดวก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ การจัดให้มีกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ขอรับบริการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อและจัดจ้าง การเปิดเผยเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และการจัดทำแผนผัง/ชั้นตอน/ระยะเวลาแล้วเสร็จ และกำหนดผู้รับผิดชอบ ปิดประกาศให้ทราบ

4.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินงานที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันทั้งโดยตรงหรืออ้อม ได้แก่ การแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดซื้อและจัดจ้าง/เป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล/เป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล การนำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล และการจัดทำประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

4.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การเอาใจใส่ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลอย่างครบถ้วน การมีระบบการรับข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนจากประชาชน การดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว คณะผู้บริหารท้องถิ่นมีการติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างต่อเนื่อง และการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อประสานงานกับชุมชน

4.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การดำเนินงานที่มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ ขั้นตอนการให้บริการไม่ซับซ้อน จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงาน การใช้จ่ายงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า การวางแผนพัฒนาเทศบาลสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอเทศที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพต่อไป